

**Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych
śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
z obowiązkowych zajęć edukacyjnych
(kształcenie zawodowe).**

Przedmiot: Rachunkowość handlowa

Klasa : III i IV

ISTOTA RACHUNKOWOŚCI. BILANS. OPERACJE GOSPODARCZE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą oraz	Ocena dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną oraz	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dobrą oraz	Ocena celująca Uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą oraz
➤ zna definicję rachunkowości ➤ wymienia zasady rachunkowości; ➤ wymienia pozycje majątku i źródła jego pochodzenia w firmie handlowej; ➤ sporządza bilans otwarcia na podstawie danych źródłowych; ➤ stosuje zasadę równowagi bilansowej; ➤ zna zasady funkcjonowania kont bilansowych ➤ wiąże konta z bilansem, potrafi otworzyć konta na podstawie BO; ➤ omawia zasady ewidencji stanów początkowych, zwiększeń i zmniejszeń na kontach aktywnych; ➤ wskazuje zasady ewidencji stanów początkowych, zwiększeń i zmniejszeń na kontach pasywnych; ➤ posługuje się zasadą podwójnego zapisu; ➤ ewidencjonuje operacje gospodarcze na kontach bilansowych; ➤ sporządza dowody księgowe zgodnie z zasadami ➤ wymienia konta wynikowe i zna zasady ich funkcjonowania ➤ wymienia składniki wynagrodzenia brutto ➤ rozróżnia metody amortyzacji środków trwałych;	➤ dokonuje analizy przepisów prawa dotyczących prowadzenia rachunkowości; ➤ określa funkcje i znaczenie rachunkowości w przedsiębiorstwie handlowym; ➤ charakteryzuje konkretne pozycje majątku i źródła jego pochodzenia w firmie handlowej; ➤ stosuje zasadę wzrastającej płynności aktywów firmy; ➤ porządkuje pasywa według terminu wymagalności; ➤ odczytuje treść zapisów księgowych na kontach bilansowych; ➤ oblicza obroty debetowe (Dt) i kredytowe (Ct) na kontach, saldo(a) oraz określać jego (ich) rodzaj; ➤ sporządza zestawienie obrotów i sald; ➤ zna zasady funkcjonowania konta syntetycznego i analitycznego ➤ prowadzi ewidencje na kontach wynikowych ➤ wymienia koszty rodzajowe w firmie handlowej ➤ potrafi obliczyć strukturę kosztów ➤ wymienia potrącenia z listy płac obowiązkowe i dobrowolne	➤ interpretuje zasady rachunkowości ➤ rozwiązuje proste zadania; ➤ charakteryzuje metody amortyzacji środków trwałych: liniową i degresywną oraz warunki jednorazowych odpisów; ➤ wycenia należności w ciągu roku obrotowego oraz na dzień bilansowy; ➤ wycenia wartość zobowiązań w ciągu roku obrotowego oraz na dzień bilansowy; ➤ interpretuje zestawienie obrotów i sald; ➤ posługuje się zapisem pojedynczym powtarzanym zgodnie z zasadami ➤ prawidłowo poprawia błędy księgowe ➤ wykonuje ewidencję analityczną i syntetyczną ➤ prawidłowo ewidencjonuje koszty w układzie rodzajowym ➤ potrafi ustalić wynagrodzenie netto ➤ potrafi ustalić wynagrodzenie netto ➤ dokonuje przeksięgowania na Wynik finansowy	➤ wyjaśnia wpływ operacji aktywnych, pasywnych i aktywno-pasywnych na składniki bilansu, sumę bilansową oraz wynik finansowy . ➤ sporządza bilans końcowy na podstawie zapisów na kontach ➤ prawidłowo ustala wynik działalności ➤ stosuje metody amortyzacji środków trwałych: liniową i degresywną oraz warunki jednorazowych odpisów ➤ ustala wartość amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych w firmie handlowej także ich wartość netto; ➤ wycenia wartość towarów w ciągu roku obrotowego oraz na dzień bilansowy; ➤ wycenia wartość inwestycji krótko- i długoterminowych w ciągu roku obrotowego oraz na dzień bilansowy	➤ charakteryzuje zasadę współmierności kosztów i związanych z nimi przychodów; ➤ zna standardy Międzynarodowe Rachunkowości; ➤ zna grupy kont z przykładowego wzorcowego Planu Kont; ➤ potrafi zinterpretować wynik działalności i dokonać jego analizy ➤ wyjaśnia różnice między amortyzacją podatkową a rachunkową; ➤ wycenia wartość kapitałów własnych w ciągu roku obrotowego oraz na dzień bilansowy; ➤ dokonuje archiwizacji dowodów księgowych zgodnie z zasadami.

INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą oraz	Ocena dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną oraz	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dobrą oraz	Ocena celująca Uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą oraz
➤ definiować pojęcia związane ze środkami pieniężnymi oraz krótkoterminowymi papierami wartościowymi ➤ definiuje inwestycje krótkoterminowe ➤ potrafi sklasyfikować rozliczenia pieniężne ➤ znać konta do ewidencji i zasady ich funkcjonowania; ➤ potrafi wymienić formy rozliczeń bezgotówkowych ➤ zna pojęcie i rodzaje kredytów bankowych	➤ charakteryzuje poszczególne grupy inwestycji krótkoterminowych ➤ poprawnie sporządzić dokumenty KP, KW i bankowy dowód wpłaty ➤ zna ewidencję rozliczeń gotówkowych ➤ prawidłowo sporządza „Wniosek o zaliczkę” i „Rozliczenie zaliczki” ➤ zna przebieg dostaw i rozliczeń przy poleceniu przelewu ➤ wymienia elementy weksla własnego ➤ dokonuje charakterystyki kredytów ze względu na formę	➤ potrafi wymienić i scharakteryzować wartości akcji i obligacji ➤ poprawnie sporządzić dokumenty związane z obrotem gotówkowym ➤ zna konta do ewidencji zaliczek i ich rozliczenia ➤ dokonuje właściwych zapisów księgowych; ➤ ustala stan gotówki w kasie i na rachunkach bieżących firmy na podstawie dokumentacji i zapisów księgowych; ➤ ustala sumę wekslową i wielkość odsetek; ➤ dokonuje ewidencji księgowej wszystkich form rozliczeń bezgotówkowych ➤ ewidencjonuje kredyty bankowe	➤ prawidłowo ewidencjonuje obrót krótkoterminowymi papierami wartościowymi na kontach ➤ ustalić i ocenić korzyści z tytułu obrotu papierami wartościowymi ➤ prawidłowo księguje operacje dotyczące obrotu bezgotówkowego ➤ ustalić i ocenić korzyści z tytułu obrotu wekslami; ➤ sprawnie ewidencjonuje operacje gospodarcze zarówno na kontach syntetycznych i analitycznych; ➤ uzgodnić analitykę z syntetyką; ➤ właściwie interpretować salda; ➤ ustala stan zadłużenia wobec banku z tytułu zaciągniętego kredytu.	➤ potrafi ująć papiery wartościowe w pozycjach bilansowych ➤ analizować na bieżąco sytuację na Giełdzie Papierów Wartościowych ➤ dokonać rozliczeń saldami na koniec okresu z kontrahentami ➤ dokonuje wyceny kredytów bankowych

ROZRACHUNKI

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą oraz	Ocena dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną oraz	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dobrą oraz	Ocena celująca Uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą oraz
➤ zna podstawowe definicje ➤ identyfikuje podstawowe grupy rozrachunków; ➤ zna funkcjonowanie kont	➤ dokonuje klasyfikacji i charakterystyki rozrachunków ➤ zna zasady funkcjonowania kont rozrachunków z	➤ księguje operacje na kontach z zakresu rozliczeń z pracownikami, kontrahentami, urzędem skarbowym i ZUS	➤ dokonuje interpretacji sald na kontach rozrachunków ➤ zna obowiązujące stawki ubezpieczeń;	➤ umie samodzielnie wypełnić PIT; ➤ bezbłędnie ewidencjonuje na kontach z uwzględnieniem

rozrachunków ➤ oblicza wynagrodzenie brutto ➤ wyjaśnia zasady funkcjonowania podatku VAT oraz podstawowe kategorie z tym związane (np. przedmiot podatku, podmiot podatku, stawki podatku); ;	pracownikami i rozrachunków z dostawcami oraz publiczno-prawnych ➤ oblicza wynagrodzenia pracowników według systemów wynagradzania stosowanych w handlu; ➤ sporządza dokumenty związane ➤ z zatrudnieniem pracowników; ➤ sporządza listę płac	➤ ewidencjonuje VAT naliczony i należny ➤ potrafi ustalić salda na koncie rozrachunków	➤ zna stawki podatku dochodowego od osób fizycznych; ➤ omawia elementy deklaracji podatkowych oraz terminy ich sporządzania; ➤ ustala zobowiązania wobec instytucji publiczno- prawnych zgodnie z zasadami	analityki ➤ identyfikuje obowiązujące przepisy prawa pracy, przepisy o ochronie danych osobowych i prawa autorskiego; ➤ określa konsekwencje wynikające z nieprzestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego
--	---	---	--	---

AKTYWA TRWAŁE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą oraz	Ocena dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną oraz	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dobrą oraz	Ocena celująca Uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą oraz
➤ zna podstawowe pojęcia; ➤ zna i potrafić dokonać klasyfikacji majątku trwałego; ➤ zna metody amortyzacji; ➤ umie posługiwać się tabelami amortyzacyjnymi; ➤ zna podstawową dokumentację; ➤ znać podstawowe zasady ewidencjonowania środków trwałych, inwestycji, wartości niematerialne	➤ ewidencjonuje zakup, przyjęcie i likwidację środka trwałego ➤ ustalić wielkość amortyzacji wg różnych metod;	➤ samodzielnie interpretuje zapisy na kontach ➤ poprawnie, sporządza, przygotowuje dokumentację operacji na kontach; ➤ dokonuje klasyfikacji i charakterystryki inwestycji długoterminowych	➤ znać klasyfikację środków trwałych wg GUS; ➤ prowadzi ewidencję na kontach na kontach z uwzględnieniem analityki i ewidencji pozabilansowej; ➤ potrafi zinterpretować salda na kontach dla oceny firmy;	➤ potrafić oszacować opłacalność, korzyści z leasingu; ➤ przeanalizować i ocenić korzyści z lokaty w długoterminowych

OBRÓT TOWAROWY. INWENTARYZACJA

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą oraz	Ocena dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną oraz	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dobrą oraz	Ocena celująca Uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą oraz
➤ zna podstawowe definicje np.: towar, obrót towarowy ➤ charakteryzuje zasady przyjmowania dostaw towarów powszechnie stosowanych w handlu; ➤ określa rodzaje dokumentów dotyczących dostaw towarów stosowanych powszechnie w przedsiębiorstwach handlowych; ➤ omawia elementy Pz (przyjęcie zewnętrzne); ➤ sporządza dokumenty stosowane w przedsiębiorstwach handlowych związane z dostawą towarów; ➤ omawia ceny po jakich mogą być przyjmowane towary do magazynu (ceny zakupu, sprzedaży netto lub sprzedaży brutto); ➤ rozróżnia ceny netto od cen brutto, wartość netto od brutto; ➤ oblicza ceny dla wskazanych towarów zgodnie z zasadami; ➤ rozróżnia rodzaje dowodów sprzedaży – faktura VAT, rachunek, paragon, Wz (wydanie na zewnątrz); ➤ sporządza fakturę VAT zgodnie z zasadami	➤ dokonuje analizy zasad przyjmowania i dokumentowania dostaw towarów powszechnie stosowanych w handlu ➤ charakteryzuje szczeble obrotu towarowego; ➤ zna system cen i marż w obrocie towarowym; ➤ zna podstawową dokumentację; ➤ umie ustalić cenę detaliczną; ➤ zna funkcjonowanie kont; ➤ prowadzi ewidencję podstawowych operacji zakupu, przyjęcia i sprzedaży w hurcie, detalu; ➤ kontroluje otrzymane dokumenty (faktury Vat, rachunki) pod względem formalnym i rachunkowym zgodnie z ustalonymi w przedsiębiorstwie handlowym zasadami; ➤ omawia zasady sporządzania kart ewidencji ilościowej oraz ilościowo – wartościowej towarów; ➤ przeprowadza rozliczenie zakupu towarów; ➤ przygotowuje dokumenty dotyczące sprzedaży towarów; ➤ omawia zasady sporządzania rachunku zgodnie z zasadami; ➤ stosuje metodę „od sta” i „w stu” do ustalania marży celem porównania ➤ sporządza arkusz spisu z natury	➤ sporządza dokumenty zakupu i sprzedaży np. fakturę VAT, dowód przyjęcia; ➤ oblicza ceny i marże na różnych szczeblach; ➤ rozlicza zakup z dostawą; ➤ dokonuje ewidencji księgowej zakupu, przyjęcia i sprzedaży towarów w hurcie i detalu z uwzględnieniem VAT ➤ oblicza kwotę OCET i OCET – VAT; ➤ definiuje reklamacje i przyczyny ich powstania; ➤ rozróżnia rodzaje cen towarów w zależności od stopnia obrotu towarowego (ceny zakupu, hurtowe i detaliczne); ➤ ustala ceny towarów zgodnie ze strategią ustalania cen stosowaną w przedsiębiorstwie handlowym; ➤ określa zasady sporządzania i przechowywania dokumentów potwierdzających sprzedaż; ➤ analizuje zasady sporządzania kalkulacji cen towarów; ➤ rozróżnia składniki kalkulacji cen towarów ➤ oblicza ceny, marże i podatek VAT, zgodnie z zasadami stosowanymi w handlu; ➤ zna procedurę przeprowadzenia inwentaryzacji ➤ charakteryzuje konta służące do ewidencji ujawnionych różnic	➤ Ewidencjonuje operacje związane z reklamacjami ➤ stosuje zasady ustalania cen towarów w przedsiębiorstwa handlowym; ➤ analizuje akty prawa dotyczących podatku VAT; ➤ identyfikuje obowiązujące stawki podatku VAT w zależności od rodzaju towaru; ➤ dokonuje ewidencji roszczeń spornych	➤ samodzielnie sporządza deklaracje podatkowe ➤ dokonuje aktualizacji towarów ➤ potrafi dokonać interpretacji sald na kontach

(zawierającą wszystkie niezbędne elementy); ➤ księguje dokumenty faktury VAT, rachunki, faktury VAT korygujące; ➤ zna definicje inwentaryzacji, jej metody i sposoby przeprowadzania ➤ dokonuje klasyfikacji różnic inwentaryzacyjnych	➤ dokonuje charakterystyki różnic inwentaryzacyjnych ➤ zna zasady przeprowadzenia kompensaty ➤ ewidencjonuje różnice na kontach	➤ interpretuje salda na kontach		
---	---	---------------------------------	--	--

EWIDENCJA I ROZLICZANIE KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI. WYNIK FINANSOWY

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą oraz	Ocena dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną oraz	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dobrą oraz	Ocena celująca Uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą oraz
➤ zna definicję kosztów ➤ dokonuje klasyfikacji kosztów ➤ ewidencjonuje koszty w układzie rodzajowym ➤ zna zasady funkcjonowania konta Wynik finansowy ➤ zna interpretacje salda na koncie Wynik finansowy ➤ ustala wynik działalności metodą statystyczną	➤ zna układy gromadzenia kosztów ➤ prowadzi pełną ewidencję kosztów ➤ określa jak funkcjonuje konto pozostałe przychody i koszty operacyjne ➤ wymienia, co zalicza się do przychodów finansowych i kosztów finansowych ➤ zna warianty ustalania wyniku działalności ➤ zna budowę i zasady sporządzania r-ku zysków i strat	➤ sporządza rozdzielniki kosztów ➤ potrafi scharakteryzować rozliczenia międzyokresowe bierne i czynne ➤ umie zadekretować typowe księgowania związane z przychodami i kosztami operacyjnymi ➤ potrafi obliczyć kwotę należnego podatku ➤ sporządza r-k zysków i strat	➤ zna i rozumie etapy rozliczania kosztów ➤ prowadzi ewidencję rozliczeń międzyokresowych ➤ rozlicz koszty zarządu ➤ rozumie zadania i budowę rachunku kosztów ➤ umie dokonywać wyboru wariantu budowy rachunku kosztów ➤ umie zamykać konta kosztów rozliczanych w czasie ➤ umie zinterpretować saldo kont kosztów w różnych układach ➤ umie księgować typowe zdarzenia zakwalifikowane do pozostałej sprzedaży ➤ sporządza CIT8	➤ przeprowadza analizę kosztów w rachunku kalkulacyjnym i porównawczym kosztów ➤ rozumie walory informacyjne układu kosztów ➤ poprawnie lokuje koszty w czasie ➤ umie obliczyć wskaźniki struktury kosztów wykorzystując zapisy na kontach ➤ umie zakwalifikować koszty do okresu bieżącego i okresów przyszłych ➤ umie księgować różnego rodzaju koszty okresów przyszłych

PLANOWANIE I ANALIZA EKONOMICZNA

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą oraz	Ocena dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną oraz	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to co na ocenę dobrą oraz	Ocena celująca Uczeń potrafi to co na ocenę bardzo dobrą oraz
➤ identyfikuje miary i wskaźniki analizy ekonomicznej ; ➤ oblicza wskaźniki struktury i dynamiki składników bilansu na podstawie przykładowego bilansu firmy handlowej (przeprowadzić analizę pionową i poziomą); ➤ oblicza wskaźniki struktury i dynamiki oraz rachunku zysków i strat na podstawie przykładowego rachunku zysków i strat; ➤ określa podstawowe wskaźniki rentowności, płynności, obrotowości i zadłużenia a także oblicza je;	➤ określa zadania i rodzaje analizy ekonomicznej; ➤ interpretuje obliczone wskaźniki oraz porównywać je w czasie; ➤ interpretuje i porównuje w czasie z założeniami podstawowe wskaźniki rentowności, płynności, obrotowości i zadłużenia; ➤ sporządza podstawowe sprawozdania finansowe przedsiębiorstwa handlowego według podanych założeń;	➤ przeprowadza na podstawie otrzymanych danych uproszczoną analizę ekonomiczną przedsiębiorstwa handlowego zgodnie z zasadami; ➤ przeprowadza analizę przyczynowo – skutkową badanych zjawisk;	➤ określa tryb opracowania analizy ekonomicznej ; ➤ dokonuje oceny efektywności gospodarowania przedsiębiorstwa handlowego na podstawie obliczonych wskaźników; ➤ ocenia obliczone wskaźniki i wyciąga wnioski dotyczące przyszłej działalności	➤ analizuje zasady sporządzania sprawozdań z realizacji zadań gospodarczych; ➤ potrafi analizować kluczowe informacje wynikające ze poszczególnych elementów sprawozdania finansowego firmy handlowej;